

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 19826/2022
25.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић, Драгане Миросављевић, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., као носиоца регистрованог пољопривредног газдинства, чији је пуномоћник Марко Бекчић, адвокат из ..., против тужене „Vanca Intesa“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради утврђења и стицања без основа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Јагодини Гж 1907/22 од 18.08.2022. године, у седници одржаној 25.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене, изјављеној против пресуде Вишег суда у Јагодини Гж 1907/22 од 18.08.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Јагодини Гж 1907/22 од 18.08.2022. године и пресуда Основног суда у Параћину П 2445/21 од 16.03.2022. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се утврди да је одредба члана 6. Уговора о дугорочном кредиту број ...-...-... закљученог међу странкама 05.05.2010. године апсолутно ништава одредба уговора, те да се обавезе тужена да тужиоцу на име стицања без основа исплати 3.378,72 динара са законском затезном од 05.05.2010. године до исплате, и **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове целог поступка у износу од 70.300,00 динара, у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П 2445/21 од 16.03.2022. године, ставом првим изреке, утврђено је да одредба члана 6. Уговора о дугорочном кредиту број ...-...-... од 05.05.2010. године закљученог међу странкама, која гласи: „Корисник кредита је обавезан да пре пуштања средстава у течај плати накнаду предвиђену Одлуком о субвенционисању каматних стопа из члана 1. став 1. овог Уговора у висини од 0,5% од износа одобреног кредита (трошкови организовања и реализације кредита, трошкови обраде кредитног захтева) увећано за евентуалне порезе по позитивним прописима што укупно износи 34,07 еура у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај“ апсолутно ништава одредба уговора. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на име стицања без основа због незаконито наплаћене накнаде

тужиоцу исплати 3.378,72 динара са законском затезном од 05.05.2010. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 33.800,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Гж 1907/22 од 18.08.2022. године, потврђена је првостепена пресуда а жалбе парничних странака одбијене као неосноване.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и предложила одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су услови за одлучивање о посебној ревизији тужене, ради уједначавања судске праксе, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), па је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао правилност побијане пресуде, на основу одредбе члана 408. ЗПП и нашао да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су 05.05.2010. године закључиле Уговор о дугорочном кредиту број ...-...-... којим је банка тужиоцу, као кориснику кредита, одобрила кредит у износу од 6.813,28 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај. Чланом 6 Уговора корисник кредита је обавезан да пре пуштања средстава у течај, плати накнаду предвиђену Одлуком о субвенционисању каматних стопа из чл. 1. ст. 1 Уговора, у висини од 0,5 % од износа одобреног кредита (трошкови организовања и реализације кредита и трошкови обраде кредитног захтева) у износу од 34,07 ЕУР у динарској противвредности по средњем курсу НБС, на дан пуштања кредита у течај, по ком основу је тужена 05.05.2010. године наплатила од тужиоца износ од 34,07 евра у динарској противвредности.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужена у току поступка пред првостепеним судом није пружила доказе да је тужиоцу пре закључења уговора доставила понуду на основу које би тужилац био упознат са трошковима кредита који падају на његов терет, што је супротно основним начелима права из чл. 12, 15, 16, 46 и 47 ЗОО, из ког разлога је усвојен захтев тужиоца за поништај спорне одредбе уговора о кредиту, а тужена обавезана да тужиоцу врати новчани износ наплаћен по основу ништаве одредбе, у складу са одредбом члана 210. и 214 Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд не прихвата изнето правно схватање нижестепених судова, јер су погрешно примењене материјалноправне одредбе код одлучивања о ништавости спорне уговорне одредбе.

У конкретном случају, обавеза плаћања трошкова обраде кредита прописана спорном уговорном одредбом установљена је у складу са одредбом члана 4. став 4. Уредбе Владе Републике Србије о условима и критеријумима за субвенционисање каматне стопе за потрошачке кредите и кредите за правна лица, односно финансијски лизинг, за набавку одређених трајних потрошних добара у 2010. години („Службени гласник РС“, бр. 2/2010 и 6/2010). Том одредбом је прописано да укупни остали трошкови које банка, односно лизинг кућа, зарачунава на износ кредита односно финансијског лизинга, не могу бити виши од 0,5% једнократно. На тај начин учињена је општа понуда за закључење уговора у предметним кредитним средствима, која у свему испуњава услове прописане одредбом члана 33. Закона о облигационим односима. Услови прописани том Уредбом нису у колизији са правним стандардом, који се тиче савесности и поштења у закључењу уговора о кредиту. У складу са тако прописаним условима закључен је и предметни уговор о кредиту између парничних странака у коме је одредбом члана 6. прописана обавеза плаћања једнократне накнаде за трошкове организовања и реализације кредита и трошкове обраде кредитног захтева у висини од 0,5% од одобреног износа кредита. Стога је ирелевантна чињеница да тужена није доставила тужиоцу посебну понуду, имајући у виду постојање цитиране Уредбе и уговором опредељене услове који су њиме прописани.

Из изнетих разлога на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП усвојена је ревизија тужене и побијане нижестепене пресуде преиначене у ставу другом изреке.

Тужена је успела у поступку по ревизији па јој, на основу одредбе члана 165. став 2. у вези члана 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају трошкови целог поступка. Износ трошкова одмерен је према опредељеном захтеву тужене и то: за заступање од стране пуномоћника адвоката на два одржана рочишта за главну расправу износ од по 10.500,00 динара, на име састава жалбе и ревизије износ од по 18.000,00 динара, применом Адвокатске тарифе важеће на дан предузимања тих радњи („Службени гласник РС“, бр. 37/21 од 14.04.2021. године). Туженој је признат и трошак судских такси и то: на жалбу и другостепену пресуду у износу од по 1.900,00 динара, на ревизију у износу од 3.800,00 динара и ревизијску одлуку у износу од 5.700,00 динара, према важећој ТТ. Трошак ПДВ-а није признат туженој јер није достављен рачун о извршеним адвокатским услугама, сагласно чл. 42. ст. 1 и 2 Закона о порезу на додатну вредност.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић